

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

INFORMACIJA APIE VYRIAUSIOSIOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS 2017 M. VEIKLĄ

Vilnius

2018 m.

TURINYS

ĮŽANGA	3
I. STRATEGINIS TIKSLAS	3
II. MISIJA IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS	6
III. TEISĖKŪROS INICIATYVOS	7
IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS	8
V. VEIKLOS EFEKTYVUMO VERTINIMAS	8

IŽANGA

Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo 6 str. 3 d. nustatyta, kad Vyriausioji administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija) kartą per metus teikia informaciją apie savo veiklą Vyriausybei. Vadovaujantis šia nuostata Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiama informacija apie Komisijos 2017 m. veiklą.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika) 2.2 p. Komisijai, kaip asignavimų valdytojai (kodas 90.55.2941), yra taikomos Metodikos nuostatos. Tačiau, Komisijai dėl savo veiklos pobūdžio neatliekant viešojo administravimo funkcijų, teikiamoje informacijoje Metodika remiamasi tik iš dalies. Komisijai, nepriskirtai ministrų valdymo sritims, tačiau su teisingumo ministro kuruojama sritimi susijusiai institucijai, teisės aktais specialios atsiskaitymo už metinės veiklos rezultatus tvarkos nenumatyta.

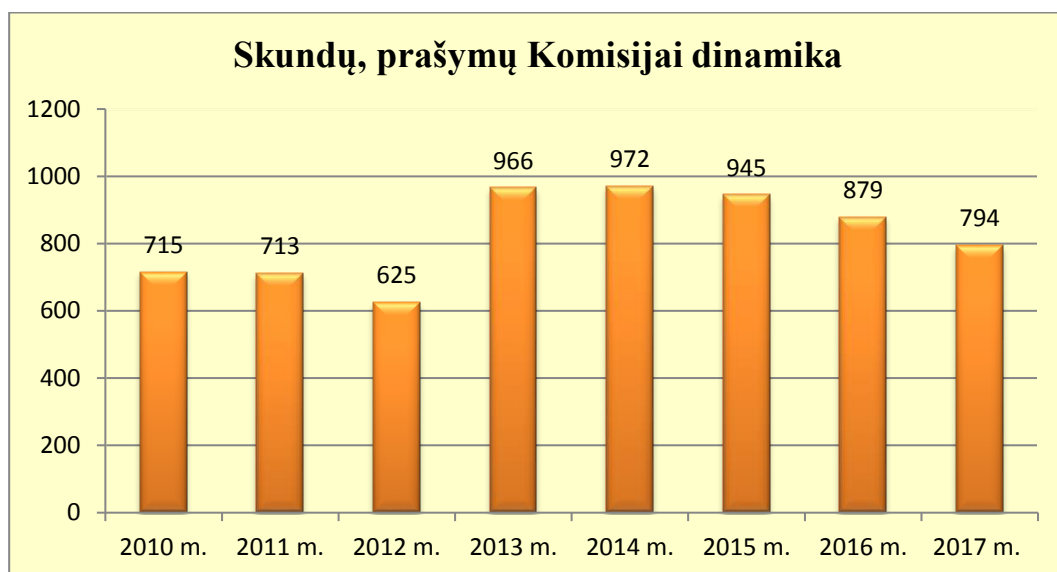
Teikiama veiklos informacija yra parengta remiantis Komisijos pirmininko 2016 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 6P-14 patvirtintu Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos 2017–2019-ųjų metų strateginiu veiklos planu (toliau – Strateginis veiklos planas), kuriuo buvo numatytas Komisijos 2017 m. strateginio tikslo „01 Užtikrinti asmenų teisę spręsti ginčus be teismo“ ir programos „01.01 Administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka“ įgyvendinimas.

I. STRATEGINIS TIKSLAS

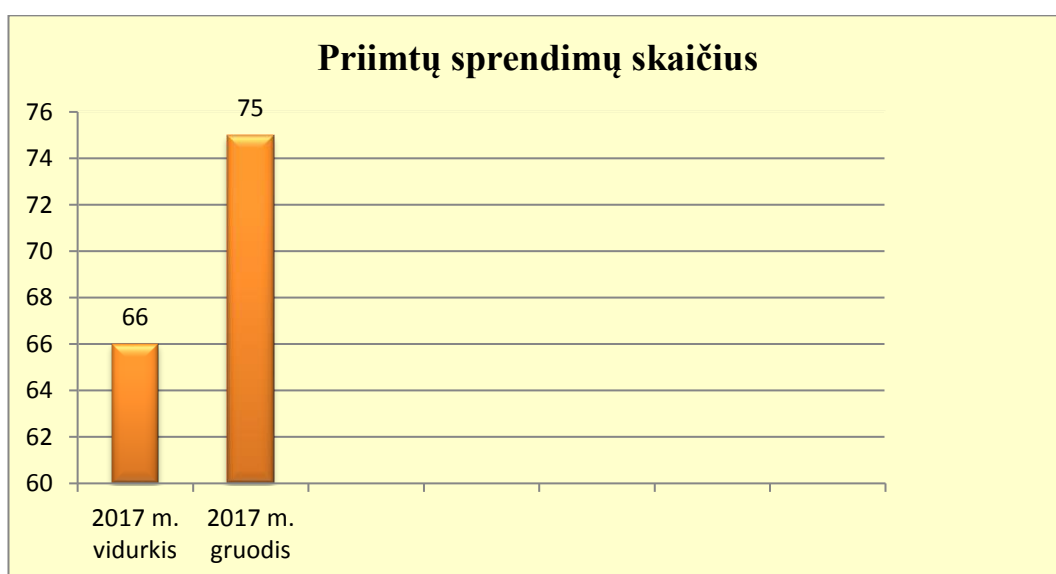
Komisijos veiklos tikslas – užtikrinti asmenims galimybę įgyvendinti jų teisę spręsti administracinius ginčus išankstine ne teismo tvarka.

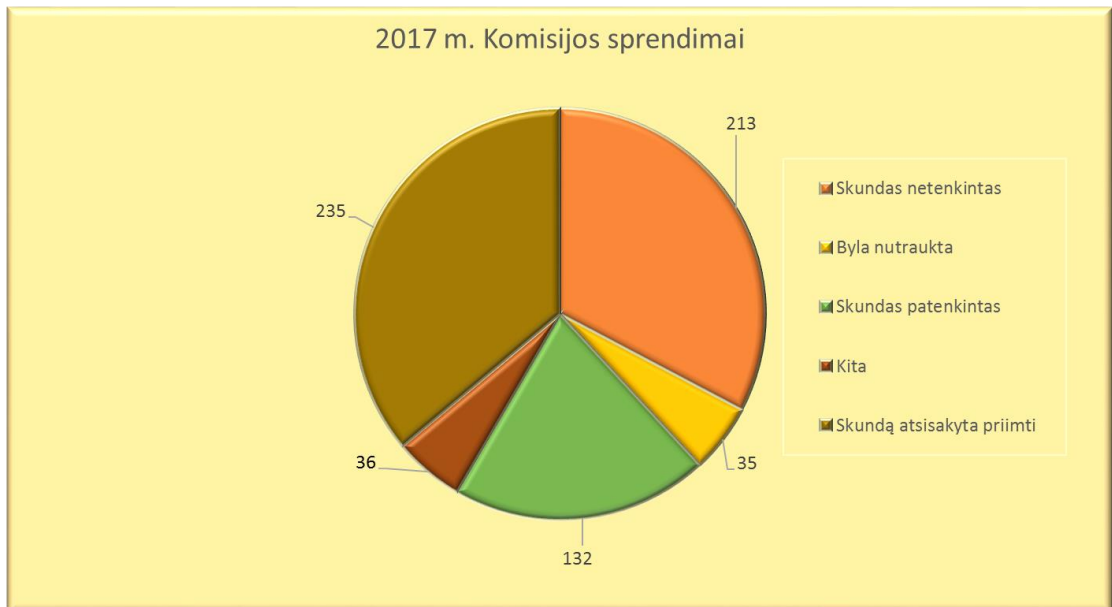
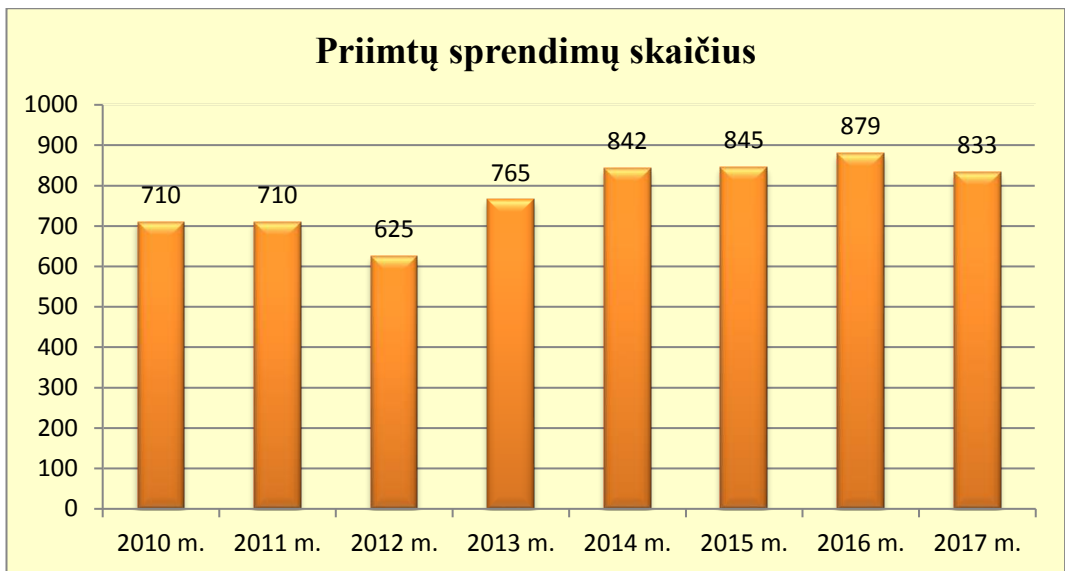
Komisija yra nepriklausoma ikiteisminė institucija. Vykdydama administracinių ginčų sprendimo funkciją, Komisija veikia kaip nepriklausomas *kvaziteismas* ir savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos, Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymais. Komisija, sprendama administracinius ginčus, taiko tiek Lietuvos Respublikos įstatymus ir poįstatyminius teisės aktus, tiek Europos Sąjungos teisinį reglamentavimą atitinkamoje srityje, atsižvelgia į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką atitinkamoje teisės taikymo srityje. Teisės aktais Komisijai nesuteiktas valdymo institucijos statusas, ji yra teisėsaugos institucija, prisidedanti prie teisingumo vykdymo.

Pasinaudodami išankstine administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka 2017 m. į Komisiją su skundu (prašymu) kreipėsi 794 asmenys, t. y. 10 % mažiau nei 2016 m. (į Komisiją 2016 m. kreipėsi 879 asmenys).

Teisės aktų nustatytais terminais Komisijoje buvo priimti 833 sprendimai, t. y. 5% mažiau nei 2016 metais (879 sprendimai). Strateginiu veiklos planu buvo planuota, kad asmenų, pasinaudojusių išankstine administracinių ginčų sprendimo ne teisme tvarka, skaičius turėjo padidėti 1 % lyginant su 2016 m., tačiau tokios prognozės (planavimas) nepasitvirtino. Pastarųjų trijų metų duomenys liudija tai, jog besikreipiančių asmenų dėl ginčo išnagrinėjimo ikiteismine tvarka skaičius stabilizavosi. 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymui Komisijoje gaunamų skundų skaičius turėtų ženkliai padidėti. Tai rodo ir 12% padidėjęs gruodžio mėnesį paduotų skundų skaičius lyginant su 2017 m. mėnesio vidurkiu.

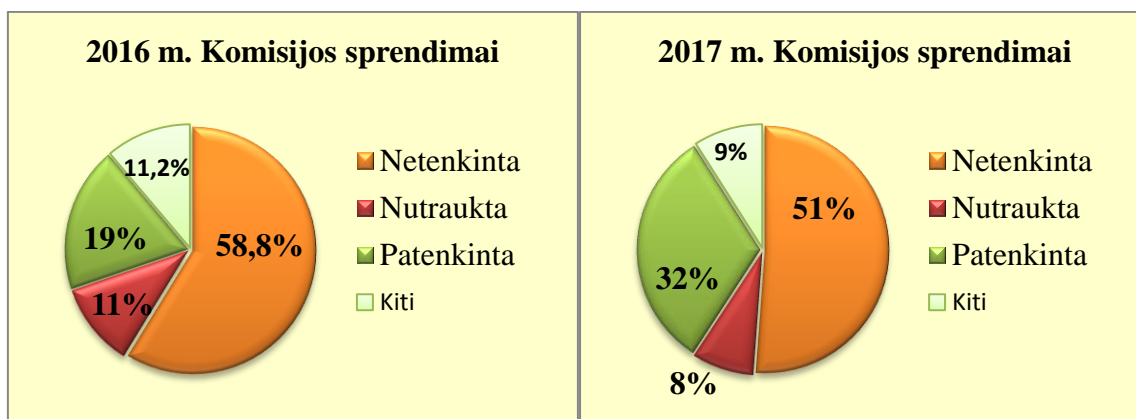
Pagal ataskaitinių metų statistinius duomenis iš 833 Komisijos priimtų sprendimų 99 sprendimai (12 % visų priimtų sprendimų) buvo apskūsti apygardos administraciniam teismui. Taigi, 743 bylose administracinis ginčas buvo išspręstas Komisijoje ir tokiu būdu sumažintas Vilniaus apygardos administracinio teismo nagrinėjamų bylų skaičius. 2016 m. iš 879 Komisijos priimtų sprendimų 136 sprendimai (15,5 % visų priimtų sprendimų) buvo apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Tai parodo vis didesnę tiek pareiškėjų, tiek ir atsakovų pasitikėjimą Komisijos priimamų sprendimų pagrįstumu.

Kaip ir ankstesniais metais, Komisija teikė konsultacijas asmenims (žodžiu ir elektroninio ryšio priemonėmis) dėl skundo pateikimo Komisijai, ginčų nagrinėjamo joje tvarkos bei su viešuoju administravimu susijusiais klausimais.

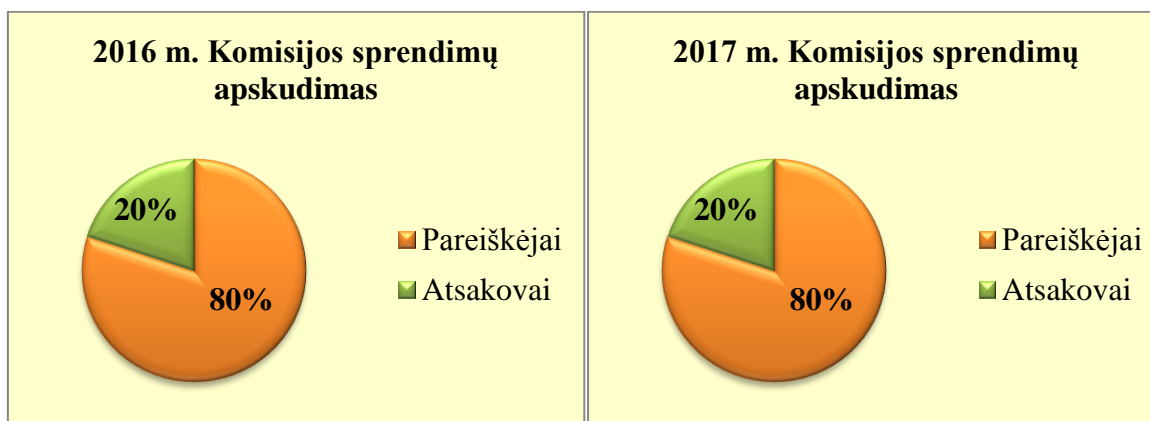
II. MISIJA IR PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Komisijos paskirtis – objektyviai, greitai, su mažomis išlaidomis išspręsti kilusį administracinį ginčą, taip prisidėti prie žmogaus teisių gynimo, šalių sutaukinimo ir teisingumo vykdymo (Vyriausiosios administracinių ginčų komisijų nuostatų 1 p.).

Atsižvelgiant į įstatymais nustatytą Komisijos statusą, jos kompetenciją ir veiklos specifiką, institucija vykdė jos veiklos turinį ir iškeltą strateginį tikslą pagrindžiančią programą – administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka. Komisija patenkino 32 % nagrinėtų skundų (2016 m. – 19 %), atmetė 51 % skundų (2016 m. – 58,8 %) kaip nepagrįstus, skundo nagrinėjimą, kaip nežinybingą Komisijai, nutraukė dėl 8 % skundų (2015 m. – 11 %), 9 % - kiti Komisijos sprendimai (posėdžio atidėjimas ir pan.).

Skundus dėl Komisijos sprendimų Vilniaus apygardos administraciniam teismui daugiau teikė pareiškėjai, o ne viešojo administravimo institucijos. Kaip ir 2016 m. pareiškėjų skundai dėl Komisijos priimtų sprendimų sudarė 80 %, o atsakovų (centrinių viešojo administravimo institucijų) – 20 %.

Dažniausiai skundžiamos institucijos:

- Nacionalinė mokėjimų agentūra – 294 skundai.
- Nacionalinė žemės tarnyba – 129.
- Žemės ūkio ministerija – 51.
- Valstybinė mokesčių inspekcija – 35.
- Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba – 24.
- Teisingumo ministerija – 23.
- Būsto energijos taupymo agentūra – 23.
- Valstybinė miškų tarnyba – 20.
- Lietuvos verslo paramos agentūra – 14.
- Vaikų išlaikymo fondo administracija – 12.
- Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba – 6.

2017 m. Komisija, įgyvendindama Strateginį veiklos planą, laikėsi juo nustatytų veiklos prioritetų:

1. Užtikrindama, kad ginčai būtų išnagrinėti per 20 darbo dienų. Operatyvus administracinių ginčų nagrinėjimas, nereikalaujantis bylinėjimosi išlaidų, atitinka Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos keliamus tikslus, siekiant administracinio proceso dalyvių laiko sąnaudų ir finansinių išteklių mažinimo.

2. Vykdamas prevencinį darbą Komisija ginčų nagrinėjimo metu viešojo administravimo principų pažeidimų, kurie nebuvo nagrinėjamų ginčų dalyku, nenustatė.

3. Komisija taip pat teikė konsultacijas savivaldybių visuomeninėms administracinių ginčų komisijoms ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo proceso klausimais, tuo prisidedama prie asmenų teisės spręsti kilusį viešojo administravimo srityje ginčą ikiteismine tvarka įvairiose šalies savivaldybėse įgyvendinimo.

III. TEISĖKŪROS INICIATYVOS

Komisija, atlikdama administracinių ginčų sprendimo funkciją, savo veikloje teisės aktus tik taiko ir neturi savarankiškos teisėkūros iniciatyvos teisės. Tačiau, siekdama tobulinti administracinius ginčus išankstine ne teismo tvarka nagrinėjančių institucijų veiklos teisinę aplinką, Komisija 2015 m. gegužės 19 d. Lietuvos Respublikos Seimui teikė pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo projekto Nr. XIIP-2878. 2016 m. birželio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo Nr. VIII-1031 pakeitimo įstatymas, kurį priimant buvo įvertintos į Komisijos teiktos pastabos.

IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

2017 m. Komisijai buvo skirta 475,4 tūkst. eurų asignavimų. Iš jų turtui įsigyti – 150 tūkst. eurų.

Darbo užmokesčio fondui skirti asignavimai 2017 metais sutaupyti 7,5 tūkst. eurų, turtui įsigyti – 21,3 tūkst. Eurų.

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
01. 01 Administracinių ginčų sprendimas išankstine ne teismo tvarka	475,4	446,1	94
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	475,4	446,1	94
iš jo:	475,4	446,1	94
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	-	-	-
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	-	-	-
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	-	-	-

V. VEIKLOS EFEKTYVUMO VERTINIMAS

Veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai leidžia įvertinti, kaip efektyviai panaudoti ištekliai sukuriant tam tikrus produktus ar rezultatus, t. y. nurodo santykį tarp išteklių ir sukurtų produktų ar rezultatų (Metodikos 57 str.). Atliekant Komisijos efektyvumo vertinimą, turi būti atsižvelgiama į finansinius, žmogiškuosius, laiko išteklius, išnagrinėtų skundų skaičių ir priimtų sprendimų kokybę.

Komisijos tiesioginėje veikloje nėra galimybės reikštis iš viešojo administravimo kylančiais valdymo sprendimais, didinti veiklos efektyvumą kaip nors kitaip nei numato minėti teisės aktai. Jos veikla yra detalai apibrėžta imperatyviomis procesinėmis teisės aktų normomis, kurių laikymasis, nagrinėjant administracinius ginčus, yra pagrindas teisėtam ir pagrįstam

sprendimui priimti. 2017 metais į Komisiją su skundu (prašymu) kreipėsi 794 asmenys. Teisės aktais nustatytais terminais buvo priimti 833 sprendimai. Atsakyta į 480 elektroniniu paštu pateiktus paklausimus, priimti ir konsultuoti 172 asmenys. Šį darbą atliko 7 Komisijos darbuotojai bei 5 Komisijos nariai. Taip pat pažymėtina, jog Komisija yra savarankiška asignavimų valdytoja. Be pagrindinės funkcijos – ginčų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo, kitas savarankiškai institucijai priklausančias funkcijas (viešieji pirkimai, ūkinė – techninė patalpų bei kilnojamo turto priežiūra, finansiniai klausimai, įstaigos internetinės svetainės administravimas, archyvo tvarkymas ir kt.) be minėtų darbuotojų atliko dar 2 Komisijos darbuotojai. Dideli žmogiškieji ištekliai buvo skirti Lietuvos administracinių ginčų komisijos teritorinių skyrių – Kauno apygardos skyriaus, Klaipėdos apygardos skyriaus, Šiaulių apygardos skyriaus ir Panevėžio apygardos skyriaus veiklos nuo 2018 m. sausio 1 d. užtikrinimui. Sudarytos sutartys dėl patalpų panaudos, nupirktas reikalinga organizacinė, kompiuterinė, programinė įranga, baldai, kanceliarinės prekės.

Komisijos pirmininkas

Vytautas Kurpuvesas